

«Бекитемин»

ОшМУнун ректору,
профессор Кожобеков К.Г.

» 2023-ж.

ОшМУнун ички илимий изилдөө долбоорлору үчүн атайын каражаттан бөлүнгөн грантты алуу жөнүндө ЖОБОго кошумча тиркемеси

Тиркеме 1

Жалпы маалымат

ОшМУ өзгөчө статуска ээ 5 университеттин бири экендигин эске алуу менен ички каражаттан грантка берилүүчү каражаттардын натыйжалуулугун жогорку деңгээлге чыгаруу үчүн атайын буга чейин бекитилген ЖОБОго редакцияланган жаны тартиптеги кошумча тиркемеси иштелип чыкты.

Максаты:

1. Университеттен илимий изилдөө проекттерге ички гранттан каражат алып изилдөө жүргүзүүнү каалаган кызматкерлерге ыңгайлуу шарт түзүп берүү жана жыйынтыгында СКОПУСТА индекстелген журналдарда илимий отчеттун жарыялануусу.

Гранттык конкурска арыз тапшыруу эрежелери

1. Илимий изилдөө долбоорго арыз тапшырууда бардык талап кылынган документтер менен бирге “Изилдөө планы” (*Research proposal*) кошо тапшыруусу абзел.
2. Илимий-изилдөө долбоор ОшМУнун grant.oshsu.kg сайтына катталып, онлайн толтурат.

Гранттык конкурсту өткөрүү эрежелери

1. Берилген илимий-изилдөө долбоордун талапка жараша толтурулган же толтурулбаганын Илимий-изилдөө бөлүмүнүн кызматкерлери тарабынан текшерилет жана кийинки этапка өткөрүлөт.
2. Илимий изилдөө бөлүмүнүнөн өткөндөн кийин азыркы тартипте эксперт-консультанттар (Скопуска жарыяланган макалалары бар изилдөөчүлөр/ОшМУда эмгектенбегендер да боло алат) “Изилдөө планын” карап чыгышат. Эксперт-консультанттардын текшерүүсүнөн өткөн гана долбоорлор конкурстун кийинки этабына өтөт.
3. Эксперт-консультанттардын сынынан өткөн илимий-изилдөө долбоорлор ОшМУнун Илимий-техникалык кеңешинин кароосуна келет. ИТКнын мүчөлөрү карап чыгып макулдук берет же артка кайтарат. Бул этаптан кийин кийинки баскычка өткөрүлөт.

4. ИТКнын сынынан өткөндөн кийин Пландоо-финансылык бөлүмүнүн кароосуна сунушталып бекитилет.
5. Төрт баскыч кароодон өткөн илимий изилдөө долбоорлорду университеттин ректору бекитет.

Тиркеме 2

Илимий-изилдөө проектке берилүүчү гранттын бюджети

1. Окутуучу бир жылдык окуу жүктөмүнөн баш тартып же 0,5 ставкага чейин өлчөмдө калтырып (изилдөө ишине жолтоо болбой тургандай) бир жыл бою илимий изилдөөгө убактысын арнай алат. Ал үчүн долбоордун бюджетине айлык маяна катары бир ставкадагы маянасынын суммасын 12 айга көбөйтүп, бир жылдык жалпы сумманы көрсөтүүсү шарт. Бул маселеде ар бир окутуучу жеке өзү чечим кабыл ала алат.

Эскертүү: Окуу жүктөмүнөн баш тартуу дегенди түшүндүрбөйт. Эгер грантка арыз берүүчү окуу жүктөмүн аткарып жана изилдөө да жүргүзө алса, анда окутуучулук айлык акысын толук (кошумча үстөк акысын кошо) окутуучулугунан алат, изилдөөгө кете турган башка чыгымдарын гана бюджетте көрсөтө алат. Кошумча изилдөө жүргүзсө, анда жалпы жүктөм 1,5 ставка болушу керек.

2. Изилдөөнүн башталышынан баштап Скопуста индекстелген журналда жарыяланганга чейин эксперт-консультанттын (Ментор) кызмат акысын да бюджетте көрсөтүүсү керек.
3. СКОПУСТА индекстелген журналдардын талабы боюнча Анти-плагиаттан өткөрүү кызмат акысын бюджетке киргизүү керек.
4. СКОПУСТА индекстелген журналдарда жарыяланган макалалар эки түрдүү болот. Open access (открый доступ/ачык жеткиликтүү) кызматы акысыз же акысыз эмес турат. Ачык жеткиликтүү болуш үчүн кызмат акы төлөөнүсү керек (Ачык жеткиликтүүлүк кызмат акысына төлөнөт). Бул кызмат акыга төлөнүүчү каражатты да бюджетке киргизилиш керек.
5. Илимий изилдөө ишинде изилдөөчү дагы кошумча керектелүүчү каражаттарды бюджетке киргизсе болот (илимий сапар, күнүмдүк чыгымдар ж.б.). Бирок, изилдөө лабораториясын, борборун ачууга жана керектелүүчү лабораториялык жабдууларга алына турган каражат мындан ары долбоордун бюджетине киргизилбейт. Аны факультет университеттин эсебинен өз алдынча камсыздап берүүсү керек.
6. Айлык маянадан сырткары бюджетте көрсөтүлгөн каражаттардын төлөмдөрү аткарылгандан кийин ашып калса, ал университетке кайтарылат.

Жыйынтык

1. Илимий изилдөө долбоорго грант алган кызматкер жыйынтыгында, долбоордун аткарылуусундагы фазалары (интервалдык, жыйынтыктоочу фазалары) ичинде СКОПУСТА индекстелген журналга илимий отчетту жарыялоосу керек. Эгерде бир жылдык долбоор аткарылса, долбоордун жыйынтыкталган кийинки экинчи жыл ичинде СКОПУСТА батыш өлкөлөрүндөгү индекстелген журналга илимий отчетту жарыялоосу керек.
2. СКОПУСКА жарыяланган илимий макалалар квартили бар индекстелген журналдарга жарыяланышы шарт (Q1, Q2, Q3, Q4. Ушул көрсөтүлгөндөрдөн башка журналдар кабыл алынбайт).
3. Илимий изилдөө долбоорунун жыйынтыгы эң кеч 2 жылда журналга жарыяланбаса, анда грант алган изилдөөчү айлык акысынан ай сайын бөлүп каржыланган чыгымды кайра кайтарат.

Эскертүү: Жогорудагы көрсөтүлгөн эрежелер 2023-жылдан баштап бериле турган гранттарга тиешелүү.

Долбоорду аткарууда илимий натыйжаларына жетишүүгө карата мониторинг жөнүндө

I. Негизги терминдер, түшүнүктөр

Долбоор - бул командалык иш. Долбоордун командасы долбоордун максатына натыйжалуу жетүүсүнө кызыкдар адамдардын тобу.

Долбоордун автору же менеджери (өтүнмө арыз тапшырган адам же адамдар тобу) уникалдуу идеясы, туура финансылык сметасы менен долбоорун каржылоонун натыйжасында ишке ашырып, факультетке, университетке же өлкөгө пайдалуу таасирин тийгизүүчү же пайда алып келүүчү адам.

Демөөрчү – бул долбоорду ар тараптуу (каржылык, кеңеш, уюштуруу иштерине) колдоо көрсөткөн адам же мекеме.

Долбоордук кеңсе – долбоорду ишке ашырууга каржылык колдоо көрсөтө турган же долбоордун натыйжа берип аткарылышын жана таасир этүүсүн өтүнмө берген күндөн баштап акыркы фазасына чейин көзөмөлдөй турган бөлүм же мекеме.

Тышкы долбоорлор - эл аралык уюмдар, банктар, алмашуу программалары өкмөттүк эмес уюмдар тарабынан каржылаган долбоорлор.

Мониторинг – процесске туруктуу байкоо жүргүзүү, баалоо, анын натыйжасын, абалынын өзгөрүлүшүн байкоо жана жыйынтык үчүн чечимдерди кабыл алуу. Мониторинг иштеп жаткан моделде үзгүлтүксүз (3 ЖОЛУ) жүргүзүлөт мониторингдин жыйынтыгы боюнча программага же долбоорго өзгөртүүлөр киргизилиши мүмкүн. Мониторинг иш-аракеттерди жана натыйжаларды далилдер менен б.а. пландар менен салыштырат. Мониторингдин максаты долбоордун максатына өз мөөнөтүндө жетишин көзөмөлдөө.

Баалоо – иш-аракеттердин же өндүрүлгөн натыйжаларды талдоо болуп саналат долбоорду, планды же программаны ишке ашыруунун натыйжасы. Максаты программанын ишмердүүлүгүн оптималдаштыруу; аткарылган пландын аткарылышын текшерүү; жетишүү/жетишпей калуу себептерин талдоо иш-чаранын пландаштырылган жыйынтыктары. Бул баалоо программанын аткарылышын текшерүүгө, көйгөйлөрдү аныктоого жана келечекке багыттарды сунуштоого мүмкүнчүлүк берет.

1. Баалоо (баштапкы фазада) -долбоорго арыз тапшырылганда комиссия тарабынан бааланат жана долбоордун уникалдуулугуна,

- баалуулуктарына, тобокелдиктерди алдын алуусуна жана финансылык планына жараша тандалып алынат жана каржылоо башталат.
2. Баалоо мониторингдин интервалдык фазасында да бааланат, эгер долбоор туура багытта болсо өз ишмердүүлүгүн улантат, эгер баалоо учурунда натыйжа аз болсо долбоорду каржылоо токтотулат. Мурунку каржылоо токтотулат.

II. Мониторингди уюштуруу

1. Долбоордун максаттарына жетүүгө багытталган иш-аракеттерди аткаруу (долбоордун планында көрсөтүлгөн);
2. Долбоордун натыйжаларына жетүү кадамдарынын аткарылышы (1-2-3-фазаларда);

Долбоорго катышкан милдеттери (долбоорду ишке ашырууда эн акыркы стадиясында кошуп беришет):

1. Тобокелдиктерди токтотуу (тобокелдик жок болсо 1-фазадан өтөт) же алдын алуу иш-чараларынын планын түзүү (тендерден сатып алуулар кечиктирилсе, 1-фазада эки айдан алты айга чейин кошумча убакыт берилет. Андан кечиксе, долбоорду аткаруу токтотулат);
2. Бекитилген өзгөртүүлөрдү долбоордун планына жана чөйрөсүнө ылайыкташтыруу;
3. Долбоор боюнча отчеттуулук (аткаруу, абалы, жүрүшү - мониторингден сырткары);

Долбоорду иштеп чыгууну башкаруу ресурстардын олуттуу бөлүгү тартылган долбоорду ишке ашыруунун негизги процесси болуп саналат.

Долбоорду ишке ашыруу стадиясында долбоордун менеджеринин негизги милдеттери кандай?

Төмөндө тизме:

1. Долбоордун талаптарын аткаруу жана натыйжаларды түзүү үчүн иш-чараларды интеграциялоо жана координациялоо.
2. Долбоордун командасын тандоо жана башкаруу
3. Долбоорго бөлүнгөн ресурстарды башкаруу, отчет тапшыруу, мониторингдин 3 фазасын талаптагыдай өткөрүү;

Долбоор үчүн долбоордун менеджери долбоорду ишке ашыруу башталганга чейин, б.а. долбоорду баштоо стадиясында дайындалышы абдан маанилүү.

Ар бир долбоордо мониторингдин 3 фазасы милдетүү түрдө жүргүзүлөт. Бул планда көрсөтүлгөн мөөнөттө долбоордун максатына жетүүсү үчүн, тобокелдиктерге жол бербөө жана процессти үзгүлтүккө учуратпай ийгиликтүү аяктоо.

Долбоордогу өзгөртүүлөр мониторингдин ар бир фазасынан кийин гана кошумча иш-чаралардын долбоордук планына киргизүү менен аяктайт.

Мониторинг жана баалоо аныктамасы.

Мониторинг жана баалоо долбоорду башкаруу процессинин маанилүү бөлүгү болуп саналат.

Критикалык талдоо, уюштуруучулук билим, негизделген чечим кабыл алуу жана баалоо таасири каралат.

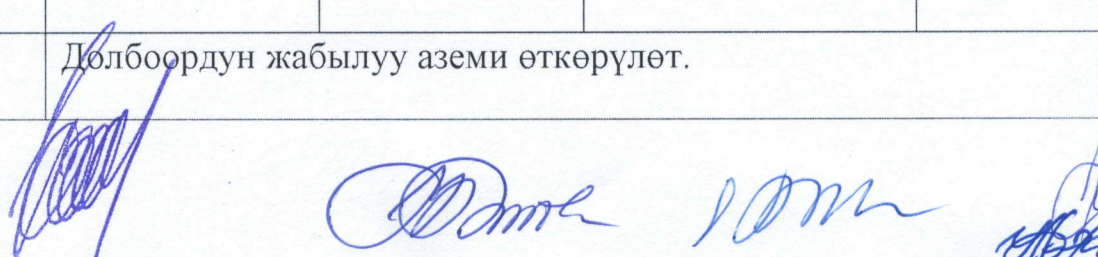
Мониторинг башкаруу үчүн зарыл болгон реалдуу убакыт маалыматын берет, ал эми баалоо теренирээк түшүнүктөрдү берет. Мониторинг процесси суроолорду аныктай алат, баалоого жооп берет. Мындан тышкары, баалоо негизинен долбоордук цикл учурунда мониторинг аркылуу алынган маалыматты киргизүүгө таянат, прогресс маалыматы катары долбоор жана натыйжалуулук көрсөткүчтөрү болуп саналат.

Эреже катары, долбоорду ишке ашыруунун жүрүшүндө мониторингдин 3 фазасы аткаруу мөөнөтү боюнча, иш-планына ылайык жүргүзүлөт. Мониторингдин натыйжалары долбоорлордун эффективдүүлүгүнө, айлана-чөйрөгө жана социалдык абалына адамдарга таасирине чоң маани берет. Ошол эле учурда мониторинг долбоордун, программанын күтүлгөн натыйжаларга (аралык натыйжалар, натыйжалары, таасири) алып келеби деген суроого жооп боюнча көзөмөл болуп саналат.

Мониторинг жүргүзүү инвестицияларды жана ресурстарды пайдаланууну, ошондой эле прогрессти көзөмөлдөөгө, иш-чараларды ишке ашыруу жана аралык натыйжаларды камсыз кылууга мүмкүндүк берет. Мониторинг иш-чаралардын аткарылышын финансылык кандайча камсыз кылынышы, башкача айтканда убакыт жагынан алардын эффективдүүлүгүн аныктайт (же токтотот) жана ресурстарды чыгымдар болушун текшерет.

№	Көрсөткүчтөр	Мониторинг	Баалоо
1	Мөөнөтү	Долбоордун иш-планы боюнча	1-фазада 4-айдан 6-айга чейинки 2-3-фазада долбоордун мөөнөтүнө жараша текшерүү (Мисалы: 1-жыл болсо ар 4 айда, 2-жыл болсо ар алты айда): долбоор боюнча иштин баштапкы этабында долбоордун ортосунда, долбоорду аяктоодо
2	Негизги аткаруучулар	Долбоордун кызматкерлери, максаттуу топ	Долбоордун иш-планына ылайык аткарган иштери бааланат.
3	Процесс	Долбоордун аткаруучулары тарабынан долбоордун аткарылышы (аралык отчеттору ж.б.)	Долбоордун натыйжалуулугу мониторингден кийн аныкталып, бааланат
4	Акыркы отчеттор	Долбоордун аткарылышы боюнча толук вариантта 200-500 создон ашпаган жазуу отчету (1. долбоордун идеясы, аталышы 2. долбоордун жүрүшү 3. тобокелчиликтери 4. долбоордун жетишкендиктери жана таасири)	Долбоорго катышкандардын баалоосу жана тажрыйбасы

№	Долбоордун аталышы	Иш чаралар			Эскертүү
		Баштапкы фаза	Интервалдык фаза	Жыйынтыктоочу фаза	
1	Мөөнөтү				
2	Долбоордун аткаруучулары				
3	Процесс				
4	Жыйынтык отчет				
5	Долбоордун аягы	Долбоордун жабылуу аземи өткөрүлөт.			

Илимий-изилдөө бөлүмүнүн башчысы, доцент: Курбанбаева Н.Н.

Макулдашылды:

Илимий иштер боюнча проректор, доцент: Арапбаев Р.Н.

Инвестиция жана өнүгүү боюнча проректору,

доцент:

 Токторов К.К.

Пландоо-финансылык бөлүмүнүн начальниги:

 Курбанбаева Д.Ш.